

We Lwowie, dnia 10. września 1907.

Aleg 301

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o powiększeniu personalu krajowego biura melioracyjnego.

Wysoki Sejmie!

Podług §. 3. ustawy z dnia 9. maja 1907. Dz. u. kr. Nr. 54 ma Wydział zaprojektować i wykonać część regulacyi rzek kanałowych, którą oznaczy program generalny ułożony przez Namiestnictwo i Wydział krajowy.

Wedle programu generalnego, który uchwaliła komisya regulacyjna na posiedzeniu z dnia 8. sierpnia 1907 z tą tylko zmianą wniosku Namiestnictwa i Wydziału krajowego, że regulacya Mlecзки ma być zaprojektowaną i wykonaną nie przez Wydział krajowy, lecz przez Administracyę państwa, zaprojektować i wykonać ma Wydział krajowy oprócz budowli na górnej Pełtwi i dopływach w mieście Lwowie:

a) regulacyę rzek:

1) Biały na długości	26 km
2) Ropy na długości	57 km
3) Dniestru na długości	60 km
Strwiąża na długości	50 km
	<hr/>
	193 km

b) regulacyę dopływów:

w dorzeczu Biały	13 km
w dorzeczu Dniestru (Jabłonka, Lenina, Mszaniec, Bystrzyca i Cierchawa)	66 km 79 km
	<hr/>
Razem	272 km

e) budowę 8 zbiorników wody w górach (2 w dorzeczu Soły, 2 w dorzeczu Skawy, 2 w dorzeczu Dunajca, 1 w dorzeczu Stryja i 1 w dorzeczu Oporu).

Dotację 7,500.000 K na uzupełnienie regulacji rzek kanałowych w pierwszym okresie 5-letnim od 1908 do 1912 r. rozkłada program generalny, jak następuje:

a) Na roboty i studia mające się wykonać przez c. k. Namiestnictwo:

1. na zabudowania w dorzeczu Soły	900.000 K
2. " " Skawy	450.000 "
3. " " Raby	900.000 "
4. " " Dunajca	850.000 "
5. " " Popradu	400.000 "
6. " " Łomnicy	200.000 "
7. na regulację Młeczki	300.000 "
8. na zabudowanie potoku Ryjaka	30.000 "
9. na nagłe roboty na górnej Rابية	100.000 "
10. " " Białym i Czarnym Du- najcu	200.000 "
11. na zdjęcia i projekty	115.000 "
razem	<u>4,445.000 K</u>

b) Na roboty i studia mające się wykonać przez Wydział krajowy:

1. na regulację Białej powyżej Grybowa	750.000 K
2. " Dniestru powyżej Kornalowiec	1,000.000 "
3. na kanalizację Pełtwi	1,000.000 "
4. " zdjęcia i projekty:	
dla regulacji rzek	80.000 "
budowy zbiorników	150.000 "
" budowy na Pełtwi i dopływach	60.000 "
razem	<u>3,040.000 K</u>

Koszta robót i studyów mających się przeprowadzić przez c. k. Namiestnictwo wynoszą tedy . . . . . 4,445.000 K

koszta robót i studyów mających się wykonać przez Wydział krajowy . . . . . 3,040.000 K

na stypendya zaś dla inżynierów państwowych i krajowych przeznaczono . . . . . 15.000 K

wskutek czego wyczerpaną zostanie w latach 1908—1912 cała dotacja . . . . . 7,500.000 K.

przeznaczona w §. 5. ustawy z dnia 9. maja 1907. Dz. u. kraj. Nr. 54 na uzupełnienie regulacji rzek kanałowych.

Podług ogólnego programu ma tedy Wydział krajowy:

1. wykonać zdjęcia i opracować projekty dla regulacji 272 km. rzek i potoków, budowy na Pełtwi i dopływach w mieście Lwowie, tudzież 8 zbiorników wody w górach:

2. przeprowadzić roboty regulacyjne na Dniestrze powyżej Kornalowiec kosztem 1,000.000 K (200.000 K rocznie) i na Białej powyżej Grybowa kosztem 750.000 K (150.000 K rocznie), tudzież budowę na Pełtwi i dopływach w mieście Lwowie kosztem 1,000.000 K.

Do przeprowadzenia tych studyów i robót potrzebny jest następujący personal:

1. Dla zaprojektowania regulacji 272 km. rzek i potoków w ciągu lat pięciu 4 inżynierów, — dla zaprojektowania budowli na Pełtwi i dopływach w mieście Lwowie w przypuszczeniu, że Magistrat lwowski dostarczy do zdjęć własnego personalu technicznego, 1 inżynier do kierowania studyami, — dla zaprojektowania 8 zbiorników wody w górach, które to budowle wymagają dokładnych studyów hydrotechnicznych i badania gruntu, 4 inżynierów, — razem 9 inżynierów:

2. do prowadzenia budowy na Dniestrze 2 inżynierów, na Biale zaś 1 inżynier, razem 3 inżynierów: — ogółem więc do projektów i budowy 12 inżynierów.

Z dotychczasowego personalu biura melioracyjnego, który liczy 60 inżynierów obok 2 inżynierów-adjunktów ustanowionych do projektowania i budowy wodociągów i kanalizacji, Wydział krajowy nie może przydzielić żadnej siły do regulacji rzek kanałowych wobec wielkiego wzrostu agend tego biura, gdyż 6 inżynierów zajętych jest referatami, tudzież inspekcją i kolaudacją robót tak krajowych, jak i rządowych przez kraj subwencyonowanych, — 25 inżynierów kierownictwem budowy (12 w dorzeczu Wisły, 6 w dorzeczu Bugu a 7 w dorzeczu Dniestru), — 3 inżynierów konserwacją publicznych robót melioracyjnych, — 18 inżynierów projektowaniem i wykonaniem prywatnych robót melioracyjnych (z tych 1 dla kultury torfowej, 1 dla gospodarstwa rybnego, a 5 dla osuszenia i drenowania gruntów przy pomocy pożyczek bezprocensowych), — 8 inżynierów zaś zdjęciami i projektowaniem robót publicznych subwencyonowanych z państwowego funduszu melioracyjnego.

Nadto ponieważ w r. 1908 rozpocznie się budowa przy trzech publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych, która potrwa lat 8 do 25 i zajmie 7 inżynierów, zajętych dotychczas przy projektowaniu robót publicznych, mianowicie przy regulacji Raty z dopływami (3 inżynierów), przy regulacji Tyśmienicy i Letnianski z dopływami (3 inżynierów) i przy regulacji Wisłoka i Pielnicy (1 inżynier), — zachodzi potrzeba wzmocnienia personalu dla projektowania publicznych robót melioracyjnych, gdyż w razie przeciwnym przez szereg lat Wydział krajowy nie mógłby przedłożyć Wysokiemu Sejmowi żadnego nowego projektu, a kraj nie mógłby korzystać z państwowego funduszu melioracyjnego, którego dotacja roczna (4 miliony koron) wedle rezolucji uchwalonej w roku bieżącym przez Izbę posłów Rady państwa ma być podwyższoną.

W tym celu uważa Wydział krajowy za niezbędne powiększenie personalu dla projektowania publicznych robót melioracyjnych, przynajmniej o dwie siły techniczne, tak ażeby jeden starszy inżynier, pozostały po przydzieleniu 7 inżynierów do budowy z dotychczasowego personalu (8 inżynierów) wraz z dwoma nowymi siłami mógł corocznie choćby jeden nowy projekt przygotować do ustawodawczego traktowania.

Ogółem więc proponuje Wydział krajowy powiększenie personalu technicznego biura melioracyjnego o 14 inżynierów, mianowicie: 12 dla projektowania i wykonania regulacji rzek kanałowych, a 2 dla projektowania publicznych robót melioracyjnych.

Wedle zasad, stosowanych przez Administrację państwa, pobory 12 inżynierów, przeznaczonych do projektowania i wykonania regulacji rzek kanałowych, pokryte zostaną z funduszu regulacyjnego i nie obciążą funduszu krajowego, gdyż

pobory tych 12 inżynierów wstawione będą tak do wydatków, jak i do dochodów rubr. II. funduszu krajowego.

Natomiast pobory 2 inżynierów przeznaczonych do projektowania publicznych robót melioracyjnych pokrywać będzie fundusz krajowy, co jednak na razie nie spowoduje podwyższenia wydatków na biuro melioracyjne, gdyż od r. 1908 pobory 7 kierowników budowy przeniesione zostaną na 3 nowe fundusze regulacyjne (Raty, Tyśmienicy i Wisłoka), tak iż w r. 1908 wydatek na biuro melioracyjne zmniejszy się o sumę poborów 5 inżynierów.

Ponieważ Wydział krajowy zamierza zaangażować młode siły techniczne, ażeby nie utrudniać awansu dotychczasowemu doborowemu personalowi; — proponuje powiększenie personalu w dwóch najniższych rangach, mianowicie: w IX. randze o 7 inżynierów II. klasy i w X. randze o 7 inżynierów-adjunktów:

W ten sposób dotychczasowy personal techniczny biura melioracyjnego liczący 60 inżynierów dla spraw wodnych i melioracyjnych, oraz 2 inżynierów dla wodociągów i kanalizacji, powiększyłby się do 76 inżynierów i składałby się: z 1 dyrektora w VI. randze; 1 zastępcy dyrektora w VII. randze; 13 starszych inżynierów w VII. randze; 13 inżynierów I. klasy w VIII. randze; 22 inżynierów II. klasy w IX. randze; 24 inżynierów-adjunktów w X. randze; 2 adjutowanych praktykantów technicznych.

Wobec znacznej różnicy liczby miejsc w poszczególnych rangach Wydział krajowy zaznacza, że w miarę uznanej potrzeby przedkładać będzie Wysokiemu Sejmowi wnioski na stopniowe powiększenie liczby posad w rangach wyższych przy równoczesnem zwinięciu tej samej liczby posad w rangach niższych.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o siedmiu etatowych inżynierów II. klasy i siedmiu etatowych inżynierów-adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1908.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Tadeusz Piłat, w. r.

Członek Wydziału krajowego.